

Turpeen kaivu ja poltto ei ole vastuullista (*Julkaistu Aamulehdessä 16.4.2018*)

Vapon aluejohtaja Pasi Rantonen vastasi (AL 30.3.2018) kirjoitukseemme, jossa esitimme, että Tampereen Naistenlahdessa ei jatkossa enää poltettaisi turvetta. Rantonen ei kommentoinut pirkanmaalaisia esimerkkejämme, joiden nojalla Vapon turpeenkaivu on vähintäänkin arveluttavaa.

Turpeenkaivu kuormittaa vesistöjä merkittävästi siellä, missä toimintaa on. Suuri osa vesistöpäästöistä tulee nopeina piikkeinä tulvien ja rankkasateiden aikaan, eikä niitä oteta laskelmissa kunnolla huomioon. Todelliset päästöt voivat olla moninkertaiset oletettuihin nähden. Vapo on silti havitellut lievennyksiä jo ennestään löysiin lupaehtoihin.

Vapo hakee ja saa edelleen ympäristölupia luontoarvoiltaan rikkaille soille. Urjalan ja Humppilan valtakunnallisesti arvokkaaksi todetulla Kaitasuolla valmistellaan turpeenottoa. Äskettäin Vapolle myönnettiin kaivulupa myös Mikkelin Emostensuolle, pitkälti ojittamattomalle alueelle. Tällaiset suot ovat Etelä-Suomessa aarteita, kun pääosa soista on ojitettu metsätaloutta varten. Vapon on helppo sanoa, ettei lupia haeta ojittamattomille soille, sillä täysin ojittamattomia suuria soita ei Etelä-Suomessa juuri ole.

Turvetta otetaan laajoilta suoyhdistymiltä ja niistä on kaivun piirissä selvästi suurempi osuus kuin Pasi Rantosen mainitsema alle prosentti kaikista soista. Esimerkiksi Pirkanmaan aapasoiista turpeenkaivussa on 11 %. Kun huomioidaan vain suot, joilla turpeenotto olisi teknisesti mahdollista, osuus kasvaa roimasti. Kyse on käytännössä uusiutumattoman luonnonvaran hyödyntämisestä. Suo kaivetaan loppuun noin 30 vuodessa, mutta uuden turvekerroksen kertymiseen kuluu tuhansia vuosia.

Käsitys turpeen huoltovarmuudesta ei pidä paikkaansa. Vuonna 2009 Suomi poltti loppuun turpeen varmuusvarastonsa, kun koettiin kaksi peräkkäistä sadekesää eikä turvetta saatu otettua. Sadekesien takia turvetta on korvattu polttolaitoksissa kivihiehellä ja jopa ghanalaisella palmunsiemenen kuorella. Ilmastonmuutoksen on ennustettu lisäävän sateita. Tässäkään mielessä turpeeseen ei pidä enää tukeutua Tampereella eikä muuallakaan.

Juho Kytömäki
Aluesihteeri
Suomen luonnonsuojeluliiton (SLL) Pirkanmaan piiri ry.

Antti Putaja
Puheenjohtaja
SLL:n Tampereen yhdistys ry.